

CYFARFOD	CYNGOR ARBENNIG
DYDDIAD	24 HYDREF 2024
TEITL YR ADRODDIAD	Deddf Llywodraeth Leol Ac Etholiadau (Cymru) 2021 (“Y Deddf”) – Penderfynu ar fabwysiadu sistem Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy (“PSD”) ar gyfer etholiadau Cyngor Gwynedd
PENDERFYNIAD STATUDOL	Yn unol ag Adran 8 o Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 fod y Cyngor yn penderfynu mabwysiadu sistem pleidlais sengl drosglwyddadwy ar gyfer etholiadau Cyngor Gwynedd o hyn ymlaen.
AELOD CABINET	Cyng Menna Trenholme
AWDUR	Iwan G D Evans – Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol

1. Cefndir

1.1 Mae Adran 5 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn caniatáu i unrhyw Brif Gyngor ddewis rhwng dwy sistem bleidleisio Llywodraeth Leol ar gyfer Prif Gyngorau :

- Sistem mwyafrif syml (“cyntaf heibio’r postyn”)
- Sistem Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy (“PSD”)

Mae’r dewis yma ar gael i bob un o 22 Prif Gyngorau Cymru yn unigol. Mae’r Nodyn Esboniadol i’r Mesur Llywodraeth Leol ac Etholiadau Cymru yn Atodiad 1 yn esbonio y cefndir deddfwriaethol. Yn dilyn penderfyniad y Cyngor yn Rhagfyr 2023 i gynnal ymgynghoriad ar newid y drefn pleidleisio bwriad yr adroddiad yma yw dod â’r penderfyniad yma gerbron y Cyngor yn dilyn cynnal ymgynghoriad.

2. Sistem PSD

2.1 Mae PSD yn sistem bleidleisio ffafriol ac mae'n gweithredu mewn etholaethau aml-aelod. Mae pleidleiswyr yn rhestru ymgeiswyr yn nhrefn eu dewis trwy farcio 1, 2, 3 ac ati yn erbyn enwau'r ymgeiswyr unigol ar y papur pleidleisio. Rhaid i ymgeiswyr gael cwota penodol o bleidleisiau er mwyn cael eu hethol.

2.2 Mae’r isod yn crynhoi y sistem PSD fyddai yn cael ei mabwysiadu. Mae’n cyffelybu i sistem Senedd Gogledd Iwerddon – Sistem “Gregory”.

- Pleidleiswyr yn mynegi dewis yn ôl blaenoriaeth o ymgeiswyr ar gyfer y seddi sydd ar gael. Felly, pleidleisio drwy rifo ymgeiswyr yn ôl dymuniad blaenoriaeth yr etholwr ar y papur pleidleisio.

- Yna sefydlir “cwota”. Mae hyn yn seiliedig ar rannu nifer y papurau pleidleisio dilys gyda nifer y seddi sydd yn cael eu ymladd + 1. Os ydi ymgeisydd yn derbyn nifer o bleidleisiau dewis cyntaf sydd gyfartal neu uwchlaw y “cwota” yna fe’i hetholir.
- Os nad yw pob sedd wedi ei llenwi ar ôl y cam cyntaf yna dosrennir gweddill pleidleisiau yr ymgeiswyr llwyddiannus sydd uwchlaw y cwota a’u hail ddsbarthu yn ôl ail ddewis a gofnodwyd ar y papurau yna. (Gosodir fformiwla ynglŷn â chyfrifo gwerth y pleidleisiau sydd yn trosglwyddo)
- Os yw cyfuniad o bleidleisiau dewis cyntaf ac ail ddewis ymgeisydd yn cyrraedd y cwota ar ôl y cam yma fe’i hetholir.
- Os oes seddi ar ôl yna ail adroddir y broses gyda gweddill y pleidleisiau mewn modd cyffelyb.
- Mae trefn ar gyfer tynnu ymgeiswyr na allent gyrraedd y cwota allan a threfn ar gyfer ethol gweddill ymgeiswyr os oes seddi gwag ar ôl.

2.3 Mae Rheoliadau, Rheolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) (Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy) (Cymru) 2023 sydd eisoes mewn grym yn sefydlu y trefniadau etholiadol manwl ar gyfer cynnal etholiadau drwy'r gyfundrefn yma petai unrhyw gyngor yng Nghymru yn mabwysiadu y gyfundrefn PSD.

3. Be ydi'r broses o newid trefn?

3.1 Oni bai fod y Cyngor yn penderfynu newid y drefn a mabwysiadu trefn PSD, trefn mwyafrif syml fydd yn cael ei defnyddio yn etholiadau Cyngor Gwynedd. Mae newid yn benderfyniad Cyngor Llawn na ellir ei ddirprwyo. Gall unrhyw Brif Gyngor yng Nghymru wneud hyn. Nid yw yn ddibynnol ar sefyllfa neu benderfyniad unrhyw Gyngor arall. Gall olygu fod un Cyngor yn defnyddio sistem gyfredol o fwyafrif syml, a’r Cyngor drws nesaf gyda sistem PSD. Nid yw’r newid yma yn agored i Gynghorau Tref a Chymuned fydd yn parhau gyda’r sistem gyfredol beth bynnag y penderfyniad sirol. Mae angen dilyn camau penodol os am benderfynu ar drefn amgen.

3.2 Cyn gwneud penderfyniad i newid y drefn rhaid ymgynghori yn unol â’r gofynion statudol ac adroddir ar y broses â ddilynwyd a’r canlyniadau yn y rhan canlynol. Penderfynodd y Cyngor ymgynghori gyda etholwyr llywodraeth leol Gwynedd a’r Cynghorau Tref a Chymuned yn unig sef y gofyn statudol. Ar ôl ymgynghori ar y bwriad rhaid galw cyfarfod arbennig o’r Cyngor Llawn yn benodol ar gyfer y penderfyniad yma yn unig. Rhaid rhoi 21 diwrnod o rybudd rhag-blaen o’r cyfarfod. Er mwyn mabwysiadu cynnig i newid y sistem rhaid i nifer yr aelodau sydd o blaid fod o leiaf dwy ran o dair o nifer y seddi ar y Cyngor sef 46/69.

3.3 Rhaid gwneud y penderfyniad cyn 15 Tachwedd yn y flwyddyn sydd 3 blynedd cyn y flwyddyn etholiad, sef 15 Tachwedd 2024 yn y tymor yma. Os newidir y drefn ni ellir arfer y pŵer i newid yn ôl hyd wedi 2 dymor llywodraeth leol canlynol. Os penderfynir newid i sistem PSD rhaid hysbysu Gweinidogion Cymru a’r Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol mewn ffurf ac amserlen benodol.

4. Ymgynghori

4.1 Yn dilyn oedi y rhaglen arfaethedig oherwydd yr Etholiad Cyffredinol DU cynhaliwyd proses ymgynghori eang rhwng 15 Gorffennaf 2024 a 15 Medi 2024 gyda thrigolion sydd wedi cofrestru i bleidleisio yng Ngwynedd a Chynghorau Cymuned/Tref/Dinas. Comisiynwyd Gwasanaeth Cyfathrebu ac Ymgysylltu'r Cyngor i baratoi, cynnal a hyrwyddo'r ymgynghoriad.

Yn unol â phenderfyniad y Cyngor paratowyd dogfen ymgynghori (Atodiad 2) gyda chymeradwyaeth Arweinyddion y Grwpiau Gwleidyddol a'r Aelod Cabinet.

4.2 Dilynwyd y camau yn 5. er mwyn cynnal yr ymgynghoriad.

5. Ymgynghoriad Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy

5.1 Lluniwyd holiadur electronig ar gyfer trigolion Gwynedd oedd ar y gofrestr etholiadol, oedd yn gofyn y cwestiwn canlynol:

“Pa system bleidleisio y byddech chi eisiau i Gyngor Gwynedd ei defnyddio i ethol Cynghorwyr? Dewiswch un o'r atebion canlynol

Mwyafrif Syml (*cyntaf i'r felin*)

Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy (*system bleidleisio gyfrannol neu 'proportional representation'*)

Dim barn

Eglurwch pam

Paratowyd fersiynau papur o'r holiadur, oedd ar gael yn yr holl lyfrgelloedd a Siopau Gwynedd ar draws y sir. Roedd hefyd yn bosib ffonio Galw Gwynedd i gael copi papur drwy'r post, neu i dderbyn yr holiadur mewn fformat/iaith wahanol i Gymraeg neu Saesneg.

5.2 Roedd yr holiadur electronig ar gael ar wefan y Cyngor – www.gwynedd.llyw.cymru - ynghyd â gwybodaeth gefndirol am y system Pleidlais Sengl Drosglwyddadwy, fideo gan y Comisiwn Etholiadol yn esbonio'r system a chyswllt i'r adroddiad at y Cyngor yn Rhagfyr 2023.

5.3 Paratowyd holiadur electronig penodol i Gyngorau Cymuned/Tref/Dinas yn gofyn yr un cwestiwn. Anfonwyd e-bost i bob Cyngor Cymuned/Tref/Dinas yng Ngwynedd yn cynnwys dogfen ymgynghori gefndirol a chyswllt i'r holiadur electronig, gan y Gwasanaethau Cyfreithiol ar y 15fed o Orffennaf 2024, gyda nodyn atgoffa pellach ar y 13eg o Fedi.

5.4 Lluniwyd cynllun cyfathrebu manwl ar gyfer y cyfnod ymgynghori (8 wythnos). Roedd hyn yn cynnwys:

(i) rhyddhau datganiad i'r wasg a gafodd ei argraffu ym mhapur print y Cambrian News ar y 24ain o Orffennaf, ac mewn pedair erthygl ar-lein yn yr Herald, Cambrian News, Nation.Cymru a'r Electoral Reform Society (dolenni i'r erthyglau isod).

[Gwynedd: Have your say on fairer elections – Electoral Reform Society – ERS \(electoral-reform.org.uk\)](https://electoral-reform.org.uk)

[Three councils. One goal: Fairer local democracy \(nation.cymru\)](https://nation.cymru)

[Last chance to have say on Gwynedd voting system | cambrian-news.co.uk](https://cambrian-news.co.uk)

[Last chance to have your say on the voting system in Gwynedd - Herald.Wales](https://Herald.Wales)

(ii) rhyddhau sawl neges ar y cyfryngau cymdeithasol gan fonitro perfformiad y negeseuon drwy gydol y cyfnod. Roedd cyfanswm o 312 clic ar y ddolen a 78 o raniadau ar Facebook ac X (tabl llawn isod).

Ystadegau ymateb Cyfryngau Cymdeithasol (Facebook ac X)

Dyddiad y negeseuon	Nifer a gliciodd ar y ddolen	Nifer y rhaniadau (shares)
17/07/24	119	33
29/07/24	26	3
06/08/24	40	3
14/08/24	20	7
22/08/24	22	7
30/08/24	11	4
05/09/24	36	8
08/09/24	20	6
13/09/24	18	7
Cyfanswm	312	78

- 5.5 Roedd ymweliadau â'r dudalen ymgynghoriad ar y wefan hefyd yn cael eu monitro. Ar ôl ychydig wythnosau penderfynwyd rhoi neges 'pop-up' ar y wefan i dynnu sylw at yr ymgynghoriad. Llwyddodd hyn i gynyddu nifer yr ymatebion yn sylweddol. Cafwyd cyfanswm o 5,657 o ymweliadau â'r dudalen ar y wefan yn ystod y cyfnod yr ymgynghoriad.
- 5.6 Ymddangosodd neges yn hyrwyddo'r ymgynghoriad yn y Bwletin Aelodau wythnosol drwy gydol cyfnod yr ymgynghoriad a rhoddwyd gwybodaeth ar y Fewnrwyd Aelodau.
- 5.7 Cafodd yr ymgynghoriad ei hyrwyddo ymysg staff drwy ei gynnwys yn yr e-newyddlen 'Gair wythnosol' i staff am 3 wythnos (25/7, 1/8, 15/8) ac ymddangosodd ar dudalen gartref y mewnwyd staff drwy gydol cyfnod yr ymgynghoriad.
- 5.8 Dilynwyd trefn o wirio enw a chôd post pob ymatebwr yn erbyn Cofrestr Etholiadol Gwynedd gan y Gwasanaeth Etholiadol, er mwyn sicrhau mai barn etholwyr

Gwynedd dros 16 oed yn unig oedd yn cael ei ddadansoddi gan Dîm Ymchwil y Cyngor.

6. Canlyniadau'r Ymgynghoriad

- 6.1 Atodir adroddiad a baratowyd gan Dîm Ymchwil y Cyngor ar ganlyniadau y broses ymgynghori yn Atodiad 3 . Roedd x% o etholwyr wedi ymateb i'r ymgynghoriad a 23% o Gynghorau Tref a Chymuned y Sir. Amcan ymgynghoriad yw ceisio barn am fwriad ac nid cynnal refferendwm ar y cwestiwn. Mae yma hefyd ddau ddsbarth statudol ar wahân o ymgynghori . Felly, mae angen cloriannu yr ymatebion neilltuol gan etholwyr ac hefyd y Cynghorau Tref a Chymuned sydd yn datgan barn fel corff cyhoeddus. Mae canlyniadau y prosesau yma yn cael eu hadrodd yn gynhwysfawr yn yr adroddiad gyda dadansoddiad data ynglŷn â'r ymatebwyr unigol. Fel pob ymgynghoriad, cyfrannu at yr ystyriaethau mae'r canlyniad nid dyfarnu ar y cyfeiriad. Mae'r penderfyniad beth bynnag y bo yn gorfod bod yn seiliedig ar yr ystod o ystyriaethau gan gynnwys cloriannu y canlyniadau yma .

7. Adolygiad Ffiniau

- 7.1 Petai'r Cyngor yn penderfynu mabwysiadu y system PSD yna mae angen gweithredu camau cyfreithiol penodol sef hysbysu Gweinidogion Cymru yn ffurfiol o'r penderfyniad . Bydd hyn yn arwain at gyfarwyddyd gan y Gweinidog i'r Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru i gynnal adolygiad o'r Trefniadau Etholiadol ar gyfer Cyngor Gwynedd a phennu dyddiad ar gyfer cwblhau yr adolygiad . Diffinnir "Trefniadau Etholiadol" Cyngor fel (i) nifer cynghorwyr yn yr ardal (ii) nifer, maint a ffiniau wardiau(iii) nifer y cynghorwyr ar gyfer pob ward (iv) enw pob ward.
- 7.2 Amcan y broses fydd creu y wardiau newydd o rhwng 3 a 6 aelod sydd yn ofynnol er gweithredu'r system. Bydd y Comisiwn yn unol â'r cyfarwyddyd a dderbynnir yn cynnal proses sydd yn ymdebygu i'r adolygiad etholiadol blaenorol yn 2017-21. Yn ôl Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 rhaid i'r Comisiwn drwy broses ymgynghorol ddatblygu model yn unol â'r gofynion canlynol :

"1.(a)ceisio sicrhau bod y gymhareb o etholwyr llywodraeth leol i nifer cynghorwyr y prif gyngor sydd i'w hethol ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu yr un fath ym mhob ward etholiadol o ardal y cyngor, mor agos ag y gall fod, a

(b)rhoi sylw i—

(i)dymunoldeb pennu ffiniau ar gyfer wardiau etholiadol sy'n hawdd eu hadnabod ac y byddant yn parhau felly, a

(ii)dymunoldeb peidio â thorri'r cwlwm lleol wrth bennu ffiniau ar gyfer wardiau etholiadol.

(2)At ddibenion is-baragraff (1)(a) rhaid ystyried—

(a) unrhyw anghysondeb rhwng nifer yr etholwyr llywodraeth leol a nifer y personau sy'n gymwys i fod yn etholwyr llywodraeth leol (fel a welir mewn ystadegau swyddogol perthnasol), a

(b) unrhyw newid yn nifer neu ddosbarthiad etholwyr llywodraeth leol yn yr ardal sy'n cael ei hadolygu sy'n debygol o ddigwydd yn y cyfnod o bum mlynedd sy'n dechrau yn union ar ôl i argymhellion gael eu gwneud.

Ar ddiwedd y broses bydd y Comisiwn yn paratoui adroddiad i'r Gweinidog gyda argymhellion ac ar sail yr adroddiad gwneir gorchymyn yn newid y ffiniau yn ffurfiol ar gyfer etholiad Mai 2027.

8. Goblygiadau Adnoddau

- 8.1 O benderfynu i fabwysiadu PSD byddai y prif alw ar adnoddau ynglŷn ag amser staff yn gweithio ar yr adolygiad Trefniadau Etholiadol yn y fan gyntaf ac addasu a diweddarau systemau TG etholiadol i ymgorffori y wardiau newydd mewn cofrestrau a mapiau. Mae cyfundrefn cynrychiolaeth gyfrannol wedi bod yn weithredol yn etholiadau Senedd Cymru ac felly nid yw trefn bleidleisio o'r math yma yn anghyfarwydd i staff gorsafoedd pleidleisio.
- 8.2 Yn ddelfrydol byddai sistem PSD yn defnyddio sistem gyfrif electroneg. Fodd bynnag mae'r Llywodraeth yn cydnabod fod sistem o'r fath yn hynod o gostus. Felly, defnyddir sistem PSD a elwir yn Gregory Syml a sydd yn caniatáu cyfrif trwy law. Ond, wrth gyfrif drwy law mae profiad ar draws y DU yn dangos fod y drefn yn llafurus a gall y broses cyfrif gymryd dau ddiwrnod neu fwy. Bydd hefyd angen gofodau storio papurau pleidleisio all ddod mewn i rowndiau pellach o gyfrif yn hwyrach ymlaen yn y cyfrif. Felly, bydd y prif ardrawiad yn y cyfrif wedi'r etholiad. Amcangyfrifir y byddai hyn yn golygu cost ychwanegol ar etholiad o oddeutu £16,000 y diwrnod (staff a llogi gofod cyfrif yn bennaf) y gellir ei ariannu o adnoddau cyfredol.

9. Asesiad Effaith

- 9.1 Paratowyd asesiad effaith Cydraddoldeb a laith a geir yn Atodiad 4. Fel rhan o'r broses ymgynghori casglwyd data i gefnogi yr asesiad yma. Fel y nodir nid oes ardrawiadau penodol yn deillio o newid sistem bleidleisio boed hyn yn gadarnhaol neu negyddol.

10. Penderfyniad

10.1 Oherwydd darpariaethau Deddf Lywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 mae gofynion statudol ynglŷn â'r penderfyniad yma.

- A. Er mwyn mabwysiadu sustem pleidlais sengl drosglwyddadwy mae rhaid i 46 o aelodau etholedig bleidleisio o blaid mabwysiadu.
- B. Mae angen felly penderfyniad ar y cwestiwn penodol ydi y Cyngor am fabwysiadu sustem pleidlais sengl trosglwyddadwy ai peidio.
- C. O ganlyniad gosodir y cwestiwn statudol yn yr adroddiad a bydd angen pleidlais benodol ar hyn er sicrhau penderfyniad priodol boed hynny o blaid neu beidio
- D. Os nad oes 46 aelod yn pleidleisio o blaid mabwysiadu sustem pleidlais sengl drosglwyddadwy yna ni fydd y drefn yn newid ar gyfer etholiadau 2027 ac ni fydd adolygiad Trefniadau Etholiadol yn cychwyn.

Penderfyniad Statudol

Yn unol ag Adran 8 o Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 fod y Cyngor yn penderfynu mabwysiadu sustem pleidlais sengl drosglwyddadwy ar gyfer etholiadau Cyngor Gwynedd o hyn ymlaen.

Swyddog Monitro

Awdur yr adroddiad

Swyddog Cyllid

“Mae'r adroddiad yn nodi bydd y gwaith o gyfrif pleidleisiau dan y system PSD yn debygol o fod yn drymach ar adnoddau na'r drefn gyfredol. Mae rhan 8 yr adroddiad yn nodi'r oblygiadau ariannol ac amcangyfrif o'r costau ychwanegol. Fodd bynnag, mae'r adroddiad yn nodi hefyd bydd modd cwrdd â'r costau ychwanegol hyn allan o gyllidebau presennol. Felly, nid yw'r ystyriaethau ariannol ynddynt eu hunain yn rwystr i newid y drefn os mai dyna yw dyhead y Cyngor.

ATODIAD 1

Nodyn Esboniadol Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

Y system bleidleisio - cynnig dewis: y cyntaf i'r felin neu bleidlais sengl drosglwyddadwy

3.28 System y cyntaf i'r felin, a elwir hefyd yn "system mwyafrif syml", yw'r unig system bleidleisio i gael ei defnyddio i ethol cynghorau lleol yng Nghymru ers dechrau cyflwyno llywodraeth leol etholedig ddiwedd y 19eg ganrif. Dyma hefyd y system a ddefnyddir i ethol Aelodau Seneddol, Aelodau Cynulliad etholaethol a chynghorwyr tref a chymuned Cymru. O ganlyniad, dyma'r system bleidleisio y mae etholwyr Cymru fwyaf cyfarwydd â hi.

3.29 Mae cefnogwyr y system 'Y Cyntaf i'r Felin' yn dadlau bod y gweithdrefnau pleidleisio a chyfrif yn syml, yn gyfarwydd ac yn weddol rad, a bod perthynas amlwg rhwng safle'r ymgeisydd ar ôl cyfrif y pleidleisiau ac a yw'n cael ei ethol ai peidio.

3.30 Roedd y Papur Gwyn 'Diwygio Llywodraeth Leol: Cadernid ac Adnewyddiad' yn cynnwys cynnig i ganiatáu i brif gynghorau unigol ddewis eu system bleidleisio, gan ddewis rhwng system y cyntaf i'r felin neu'r bleidlais sengl drosglwyddadwy.

3.31 Mae'r bleidlais sengl drosglwyddadwy yn system bleidleisio yn ôl blaenoriaeth, sy'n golygu bod gofyn i'r etholwyr osod yr ymgeiswyr mewn trefn, gan ddefnyddio rhifau. Gall etholwyr gynnwys pob un o'r ymgeiswyr sydd ar gael neu ddim ond y rhai o'u dewis. Mae'r bleidlais sengl drosglwyddadwy yn cael ei hystyried fel system "cynrychiolaeth gyfrannol". Fel arfer, mae'n arwain at ganlyniadau sydd ar y cyfan yn adlewyrchu cyfrannau'r pleidleisiau a fwriwyd ar gyfer y gwahanol bleidiau gwleidyddol, grwpiau ac ymgeiswyr annibynnol mewn ardal etholaethol unigol ac yn yr etholiad cyfan.

3.32 Mae pob etholiad prif gyngor yn etholiad ar wahân, wedi'i gyfyngu i ardal y cyngor. Mae'n briodol i'r cyngor benderfynu ar ei system bleidleisio ei hun, gan ddewis yr un sy'n adlewyrchu anghenion pobl a chymunedau lleol.

3.33 Mae'r Bil yn darparu y gall pob prif gyngor benderfynu drosto'i hun pa system bleidleisio i'w defnyddio, y cyntaf i'r felin neu'r bleidlais sengl drosglwyddadwy. Bydd prif gynghorau'n parhau i ddefnyddio'r system etholiadol bresennol, nes eu bod yn penderfynu ei newid. Er mwyn newid y system bleidleisio, bydd angen cefnogaeth o leiaf ddwy ran o dair o gyfanswm nifer y cynghorwyr ar y cyngor (boed yn bresennol ac yn pleidleisio ar y cynnig i newid neu beidio). Os bydd cyngor wedi ystyried a gwrthod cynnig i newid y system bleidleisio, ni chaiff y cyngor edrych eto ar yr un mater yn ystod yr un cylch etholiadol.

3.34 Gwneir darpariaeth i atal prif gyngor sydd wedi newid i ddefnyddio system bleidleisio wahanol rhag dychwelyd at yr hen drefn nes bydd o leiaf dau etholiad wedi cael eu cynnal dan y system newydd honno.

3.35 Er mwyn newid o un system bleidleisio i un arall, byddai angen adolygiad newydd o drefniadau etholiadol ardal y cyngor, a fyddai'n cael ei gynnal gan Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru. “